

[Statsministeren]

Jeg er glad for – for jeg vil også gerne se de positive sider i dagens debat – at den socialdemokratiske ordfører har fremhævet så klart, at skulle det gå sådan, er det en ny situation. Den socialdemokratiske ordfører har fremhævet, og jeg er taknemlig for det, at der ønskes gensidighed i tanken om at nå frem til en aftale – for det skal være en aftale – om fastfrysning.

Men jeg må sige, at hvis dagsordenen i dag var det samlede NATOs politik, tror jeg, håbet var slukket for at nå en aftale i Genève allerede i år. Det er vel også baggrunden for, at det vesttyske socialdemokrati, hvis udtalelser og standpunkter jeg studerer med den allerstørste grundighed, ikke på nuværende tidspunkt er gået så langt som sine danske partifæller.

Når jeg gør status, siger jeg til mig selv: jeg tror, Sovjet vil være godt tilfreds med dagsordenens vedtagelse. Det er ikke motivet, men det tror jeg nok vi skal få en tilkendegivelse om; det vil være den første betydningsfulde sejr i et vestligt parlament.

Jeg tror også, at alle vore partnere i NATO uden undtagelse, også Holland, også Belgien, alle vore partnere i NATO, vil beklage dagsordenen vedtaget netop nu. Den vil svække, frygter jeg, chancen for et godt resultat til sidst. Sovjets største ambition er jo nu engang, og det har vi været enige om i 34 år, at splitte de vestlige demokratier. Jeg er bange for, at vore partnere opfatter dagsordenen som et slag i nakken.

Må jeg så til sidst sige: jeg er helt klar over, at regeringen, det gælder enhver regering, må respektere folketingets flertal i forhold til omverdenen. Regeringen vil derfor fremføre de synspunkter, som et flertal i dag giver udtryk for gennem en dagsorden. Det er reglerne, dem følger vi. Men jeg må tilføje et men: regeringen agter også, og det er berettiget, at stå frit med hensyn til at forklare andre vor indstilling og vor stemmeafgivning, det vil sige forklare, hvorfor vi har ment at måtte stemme imod forslaget til dagsorden. Vi vil samtidig forklare, hvordan regeringen bedømmer denne dags forløb. Hvordan skulle vi kunne holde det skjult?

Vi bedømmer dagens forløb således: der er et stort flertal i folketinget, som går ind for NATO-medlemskabet. Der er et flertal i folketinget, som fortsat støtter NATOs dobbeltbeslutning fra 1979; det er endog et stort

flertal. Regeringen vil arbejde for en løsning, der indebærer sådanne reduktioner af SS-20-raketterne, at de vestlige mellemstanceraketter ikke opstilles. Det er et mål, vi er fælles om, også i dag, ligesom vi var det den 8. februar. Jeg mener også, jeg har ret i den konklusion, at der bør finde en politisk vurdering sted i NATO af forhandlingsituationen i Genève, for moderniseringsbeslutningen måtte blive ført ud i livet. Jeg vil også gerne fremhæve, og det mener jeg regeringen kan over for sine partnere i NATO, at forhandlingerne i NATO om INF-våbnene og de strategiske atomvåben ser vi gerne sammenkoblet på et vist tidspunkt. Jeg går ud fra, at der ikke er et flertal i folketinget, som vil anfægte disse konklusioner, som jeg nu har fremsat på regeringens vegne.

(Kort bemærkning).

Gert Petersen (SF):

Jeg er jo ikke noget flertal, hr. statsminister, men jeg vil nok sige, at umiddelbart er jeg noget i tvivl om, hvorvidt den erklæring, som statsministeren afgav, kan fortolkes som et løfte om en loyal forvaltning af, hvad folketingsflertallet om lidt vedtager. Det må vi jo vende tilbage til, efterhånden som forvaltningen skrider frem, og så har folketingsflertallet jo altid den mulighed at fjerne regeringen, hvis det føler, at den på helt afgørende punkter ikke har optrådt loyalt over for folketinget. Jeg tror, de partier, der stemmer for dagsordenen, med meget stor opmærksomhed vil følge administrationen af den og tage også de ubehagelige konsekvenser, hvis det bliver nødvendigt.

Jeg gik egentlig herop for at sige, at jeg modsat statsministeren ikke er bedrøvet, men meget tilfreds med udgangen på denne debat. Jeg tror, at dette er noget af en historisk dag. Den er karakteriseret ved, at vi i meget mindre grad har diskuteret allianceforhold og tilhørsforhold, som vi er uenige om, og at vi i langt højere grad har diskuteret det, som måske også er langt væsentligere, nemlig hvad kan Danmark gøre, hvad bør Danmark gøre, for at bremse det oprustningsvanvid og den krigstrussel, vi befinder os i. Hvad kan vi gøre rundt omkring i verden, hvad kan vi gøre, o.k., i den alliance, som vi er medlem af? Det er det, vi har diskuteret her, og det er herom, der vil blive vedtaget forslag til